

روایت اگزیستانسیالیسم سارتر در ایران با تکیه بر نقش ترجمه و مترجمان

مرضیه ملکشاهی

علی خزاعی فر

www.ketab.ir

ستار

تهران ۱۴۰۰

کتاب بهار: لواسان، خیابان معلم، شماره ۳۷، طبقه زیر هم کف (تلفن: ۰۹۱۲ ۱۲۲ ۶۰۰۸)

روایت اگزیستانسیالیسم سارتر در ایران

با تکیه بر نقش ترجمه و مترجمان

مرضیه ملکشاهی، علی خزاغی فر

ویراسته سمیه دل زنده روی

چاپ اول ۱۴۰۰

شمارگان ۵۰۰

صفحه آرا: مریم درخشان گلریز

طراح جلد: پاشا دارابی

چاپ و صحافی: پردیس دانش

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ و مخصوص کتاب بهار است

سرشناسه:	ملکشاهی، مرضیه، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور:	روایت اگزیستانسیالیسم سارتر در ایران با تکیه بر نقش ترجمه و مترجمان / مرضیه ملکشاهی، علی خزاغی فر.
مشخصات نشر:	تهران: کتاب بهار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری:	۱۶۸ ص ۲۱/۵ × ۲۱/۵ س.م.
فروست:	کتاب بهار، ۶۶
شابک:	۹۷۸-۶۲۰-۷۰۵۳-۳۲-۷
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
یادداشت:	کتابنامه.
موضوع:	سارتر، ژان پل، ۱۹۰۵ - ۱۹۸۰ م. -- نقد و تحریف.
موضوع:	Sartre, Jean paul -- Criticism and interpretation
موضوع:	اگزیستانسیالیسم
موضوع:	Existentialism
موضوع:	اگزیستانسیالیسم در ادبیات
موضوع:	Existentialism in literature
موضوع:	فلسفه -- ایران -- قرن ۱۴
موضوع:	Philosophy -- Iran -- 20th Century
شناسه افزوده:	خزاغی فر، علی، ۱۳۳۶ -
شناسه افزوده:	Khazaiefar, Ali
رده بندی کنگره:	PQ۲۶۲۳
رده بندی دیویی:	۸۴۲/۹۱۴
شماره کتاب شناسی ملی:	۷۶۷۵۳۲۰
وضعیت رکورد:	فیا

فروش اینترنتی: ketabebahar.com

فروشگاه: انتشارات آگاه، خیابان انقلاب، بین منیری جلودین، ۱۲ فروردین، شماره ۱۳۴۰، تلفن: ۰۶۶۴۶۷۳۲۳، agahbookshop.com

مراکز پخش: پیام امروز (۰۶۶ ۴۸ ۶۵ ۳۵)، صدای معاصر (۰۶۶ ۹۷ ۸۵ ۸۲)

۵۵۰۰۰ تومان

فهرست

پیش‌گفتار.....	۹
درآمد.....	۱۱
فصل اول: سارتر و اگزیستانسیالیسم.....	۱۹
سرچشمه‌های اگزیستانسیالیسم.....	۲۱
اگزیستانسیالیسم سارتر.....	۲۵
هستی در خود و هستی برای خود.....	۲۷
آگاهی و حیث التفاتی.....	۲۹
هستی برای دیگری.....	۲۹
آزادی و مسئولیت.....	۳۰
سوءنیت و اصالت.....	۳۲
اگزیستانسیالیسم سارتر و مارکسیسم.....	۳۳
فصل دوم: اگزیستانسیالیسم سارتر پیش از کودتای ۲۸ مرداد.....	۴۱
گفتمان برضد گفتمان: اگزیستانسیالیسم در تقابل با مارکسیسم.....	۴۳
اگزیستانسیالیسم در خدمت مارکسیسم.....	۵۴
نقش ترجمه و مترجمان در ایجاد تصویری بدبینانه از سارتر.....	۵۷
فصل سوم: رکود اگزیستانسیالیسم در سال‌های پس از کودتا.....	۶۳
جریان معرف اگزیستانسیالیسم.....	۶۵
جریان مخالف اگزیستانسیالیسم.....	۶۹

۷۳	فصل چهارم: دوره طلایی اگزیستانسیالیسم در ایران (دهه ۱۳۴۰).....
۷۸	تبرئه سارتر از اتهام بدبینی و پوچ گرایی.....
۸۷	اگزیستانسیالیسم ایرانی و مارکسیسم ایرانی.....
۸۸	اگزیستانسیالیسم، جانشین مارکسیسم.....
۹۰	رنالیسمی دیگر.....
۹۲	تعهدی دیگر.....
۱۰۱	تقابل و تعامل اگزیستانسیالیسم و مارکسیسم.....
۱۰۱	مارکسیسم برضد اگزیستانسیالیسم.....
۱۰۶	اگزیستانسیالیسم برضد مارکسیسم.....
۱۰۹	اگزیستانسیالیسم و مارکسیسم در کنار و در خدمت یکدیگر.....
۱۱۱	اگزیستانسیالیسم در خدمت گفتمان جهان سوم گرایی و مبارزه با شاه.....
۱۱۳	قضاوت درباره غرب.....
۱۱۷	معرفی رهبران جنبش های جهان سوم.....
۱۱۸	فراخوان به عمل و خشونت انقلابی.....
۱۲۱	معرفی اگزیستانسیالیسم به نام فلسفه، به کام سیاست.....
۱۲۷	فصل پنجم: دهه ۱۳۵۰، دهه تکرار روایت های پیشین.....
۱۳۳	اگزیستانسیالیسم در تقابل با گفتمان علم گرا.....
۱۳۵	اگزیستانسیالیسم در خدمت نقد فرویدیسم.....
۱۳۹	تقابل مارکسیسم و اگزیستانسیالیسم در خدمت اسلام انقلابی.....
۱۴۳	فصل ششم: سخن پایانی: سارتر ایرانی.....
۱۴۶	سارتر ایرانی، فیلسوف بدون فلسفه.....
۱۴۸	سارتر ایرانی، فیلسوف، ادیب یا روشنفکر مبارز؟.....
۱۵۱	منابع.....
۱۵۷	نمایه.....

پیش‌گفتار

پیش‌گفتار معمولاً آخرین بخش کتاب است که نوشته می‌شود، چه بسا سال‌ها بعد از نوشتن نسخه اولیه کتاب و در موقعیت اجتماعی و فردی دیگری. نویسنده می‌نشاند و به یاد می‌آورد که چرا چنین کتابی نوشته است و چرا فکر می‌کند خواندن چنین کتابی حداقل به یک‌بار خواندن می‌ارزد. شاید چنین به نظر برسد که امروز دیگر اگزیستانسیالیسم سارتر به موضوعی تاریخی بدل شده است و جرقه برای گفتن به فیلسوفان و عامه مردم ندارد. آنچه اگزیستانسیالیسم سارتر را جالب می‌کند چهره‌ای از آن است که به سمت مردمان غیرفیلسوف است، مردمانی عادی همچون خود ما که هر روز و در هر موقعیت روزمره زندگی نگاه سارتر به آزادی، انتخاب، و مسئولیت می‌تواند راه‌گشای ما باشد. آنچه از سارتر می‌توان آموخت این است که تفاوت انسان با حیوان در این است که انسان آزاد است. انسان حتی در قفس نیز آزاد است چرا که می‌تواند همیشه طرحی برای آزادی خود بریزد. می‌تواند انتخاب کند که بیکار بنشیند و به اسارت تن دهد یا این که طرحی بریزد و سرانجام باید مسئولیت انتخاب خود را بپذیرد. شاید در وضعیت کنونی جهان امروز بیش از هر زمان دیگری به این نگاه نیازمندیم. با وجود این، هدف اصلی این کتاب شرح آراء سارتر نیست. کتاب حاضر می‌کوشد تا با نگاهی به گذشته چهره‌ای از سارتر را که طیفی از مترجمان و نویسندگان و روشنفکران ایرانی برگزیده‌اند و ترسیم کرده‌اند بازشناسد و به ما بگوید که چه شد که

از میان چهره‌های مختلف سارتر تنها برخی مجال بروز پیدا کردند. به طور کلی، این کتاب، که بر اساس رساله دکتری مرضیه ملکشاهی شکل گرفته است، سرگذشت سارتر و اگزستانسیالیسم را در ایران دهه‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۰ روایت می‌کند، سرگذشتی که به دست مترجمان، نویسندگان، و روشنفکران آن دوره رقم خورده است.

مرضیه ملکشاهی، علی خزاعی‌فر

۶ شهریور ۱۴۰۰